

Impulsar i organitzar mesures de participació en l'alumnat

Autor: Sobrino González, Natalia (Licenciada en Pedagogia y Magisterio en educación infantil, Profesora).

Público: Atenció a la diversitat. **Materia:** Diversitat. **Idioma:** Catalán.

Título: Impulsar i organitzar mesures de participació en l'alumnat.

Resumen

L'article parla de la importància d'impulsar i organitzar mesures de participació en l'alumnat com a mesura d'atenció a la diversitat. L'article qüestiona si el escoltar i materialitzar les propostes i suggeriments realitzats pels alumnes pot facilitar l'atenció a la diversitat de l'alumnat d'un aula o tot un centre. Proposta de la bústia de suggeriments des de la perspectiva de l'alumnat amb dificultats de regulació del comportament.

Palabras clave: Participació alumnat. Atenció a la diversitat. Bústia de suggeriments.

Title: The importance of promoting and organizing student participation in measures such as attention to diversity.

Abstract

The article discusses the importance of promoting and organizing student participation in measures such as attention to diversity. The article questions whether the hearing and implementing the proposals and suggestions made by students can provide the attention to the diversity of students from a classroom or a school. Proposal suggestion box from the perspective of students with difficulties in regulating behavior. Really gives measures to meet the diverse needs of students.

Keywords: Diversity.

Recibido 2016-09-23; Aceptado 2016-10-10; Publicado 2016-10-25; Código PD: 076101

Les mesures de participació de l'alumnat es poden posar en marxa des del sorgiment de la iniciativa de qualsevol professional de l'educació, alumne, família, membre del context escolar o des de qualsevol altre àmbit social que es refereixi a la participació dels infants.

Aquestes mesures es poden organitzar a partir de Projectes, plans i programes educatius que afavoreixin la participació o com una qüestió d'aula que posteriorment es pugui generalitzar com a la resta del centre educatiu. Es tracta doncs d'iniciar projectes participatius destinats a un col·lectiu d'infants.

Un bon punt de partida és el document elaborat pel Comitè dels Drets de l'Infant que vetlla per l'aplicació de la Convenció: "El dret de l'infant a ser escoltat (Observació general núm. 12 de 2009). En el punt 97 sobre atenció alternativa es considera el següent (pàg. 28): "S'han d'establir mecanismes per garantir que els infants, en totes les formes d'atenció alternativa, incloses les institucions, siguin capaços d'expressar-ne l'opinió i que aquesta opinió es tingui en compte pel que fa a l'acolliment, la normativa relativa a l'atenció en famílies o en llars d'acollida i la seva vida quotidiana". En definitiva, la participació infantil té raons de tipus jurídic, pragmàtic i educatiu que justifiquen sobradament la necessitat d'impulsar-la (Trilla i Novella, 2011).

Seguint el model de participació proactiva de Maranzana i Gómez-Granell, 2011 (*en Projecte de bones pràctiques en centres residencials d'acció educativa i centres d'acollida*) l'infant hauria d'assistir tant a la concepció inicial de la idea, com en el moment de generar-la i coordinar-la. Per tant, es pot realitzar una presa de decisions compartida per tal d'afavorir l'autonomia i la reflexió conjunta de la següent manera:

- Aquesta posada en marxa es podria portar a terme des de sessions de tutoria, o mitjançant assemblees de grup en algun moment del dia o de la setmana. Recopilant idees mitjançant una pluja d'idees pensant en com utilitzar la bústia i sobre quins temes podríem fer-la servir.
- A partir d'aquestes idees consensuar la millor manera i estendre les idees a l'equip docent i el claustre.
- Posada en marxa respectant les mesures de participació i buscant moments de debat sobre els temes a tractar. També seria convenient consensuar els temes primordials i com transmetre la informació al claustre si és convenient.

- Afavorir l'escolta activa, el debat i el fet de proposar canvis a partir de les opinions recollides.
- Proposar dates i temporitzacions realistes.
- Establir grups de treball si fos necessari.
- Avaluar el procés, la participació i les millores possibles.

La resposta educativa ha d'incloure els diferents àmbits d'intervenció (família, nens, aula, docents i centre) i suposa una intervenció un seguiment i orientació als tutors/es, infants, famílies, i equip docent. Es pot afavorir les sessions de treball on destaca un assessorament que doni suport en tot moment tant als alumnes, com als mestres i famílies. Proporcionant alhora recursos per abordar dificultats sobretot pel que fa a les normes i límits tan necessaris per establir punts de referència vitals pels nens i nenes.

S'afavoreix un aprenentatge col·laboratiu que incorpora un bagatge per a la seva futura convivència diària tant en l'àmbit escolar com extraescolar, potenciant vincles afectius i de comunicació. El respecte als drets de l'infant i a participar implica facilitar i donar suport a l'expressió dels missatges que els nens/es busquen transmetre. Convidar a fer preguntes, brindar una atenció total i valorar les seves opinions permeten a més que qui els escolta compregui millor els seus punts de vista.

ESCOLTAR I MATERIALITZAR LES PROPOSTES I SUGGERIMENTS REALITZATS PELS ALUMNES POT FACILITAR L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT DE L'ALUMNAT D'UN AULA?

Sí, si partim d'una concepció constructivista de l'aprenentatge el fet de partir dels interessos dels infants serà fonamental per aprendre de manera significativa i adaptar-nos a les seves necessitats. Oferint les possibilitats de que tots els alumnes puguin participar es dona l'oportunitat d'atendre a la diversitat d'interessos, capacitats i motivacions, organitzant així la millor resposta educativa possible i donant oportunitats i vies d'inclusió a la diversitat.

La inclusió educativa té molt a veure amb l'aprenentatge i la participació de tot aquell alumnat vulnerable, per tal de que tinguin un paper més actiu i present a la societat. Aquest tipus d'interacció afiança la autonomia dels infants, donant origen a relacions socials inclusives que la vegada constitueixen una plataforma des de la qual es possible promoure l'escolta com a base del treball amb els infants i de la cura dels mateixos (Wells 1978).

PROPOSTA DE LA BÚSTIA DE SUGGERIMENTS DES DE LA PERSPECTIVA DE L'ALUMNAT AMB DIFICULTATS DE REGULACIÓ DEL COMPORTAMENT

El fet de fer participar a l'alumnat en les opinions i decisions de manera democràtica afavoreix l'assumpció de responsabilitats socials, si es brinda un espai de confiança i suport.

El respecte dels seus drets, l'oportunitat de manifestar la seva opinió i que se'l tingui en consideració els ensenya a respectar als altres, establint espais de mediació i d'ajuda recíproca entre iguals i d'acceptació davant les idees dels adults com a suport i orientació. El treball de valors a partir d'experiències de vida i d'exemples positius, pot repercutir en el canvi de visió davant les normes socials, com una prohibició per assolir nous rols i idees de responsabilitat i respecte. Roger Hart va resumir el concepte de participació com: "el proceso de compartir decisiones que afectan la propia vida de uno y la vida de la comunidad en la que uno vive".

Establint una participació democràtica i afavorint el diàleg i la negociació s'inicien els processos bàsics per a resoldre conflictes.

Bibliografía

- La participació d'infants i adolescents. Projecte de bones pràctiques en centres residencials d'acció educativa i centres d'acollida. Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2014
[http://www.cssbcn.cat/noticies/noticia68/contentNoticias/0/text_files/file/Bones%20pr%C3%A0ctiques%20de%20participaci%C3%B3%20a%20CRAE%20i%20CA%20\(2\).pdf](http://www.cssbcn.cat/noticies/noticia68/contentNoticias/0/text_files/file/Bones%20pr%C3%A0ctiques%20de%20participaci%C3%B3%20a%20CRAE%20i%20CA%20(2).pdf)
- Lansdown G. (2005), ¿Me haces caso? El derecho de los niños pequeños a participar en las decisiones que los afectan, Cuadernos sobre Desarrollo Infantil Temprano N° 36s, Fundación Bernard van Leer, La Haya, Países Bajos.
http://www.interxarxes.net/pdfs/2008/derecho_ninos.pdf